

هجری قمری ۱۰۴۷ ایلینده آذربایجانا گلیب اردبیل دن گۆرش ائده ن "دوک هوشتاین" بوگونکو آلمانیا اؤلکه سی نین ائلچیسسی، شیخ صفی الدین اردبیلی مقبرسینده اولان کتابخانانین تورکجه، فارسجا و عربجه کتابلاری نین ساینی مین لر له یازیر. ایران - روس ساواشلاری نین (۱۲۴۳ - ۱۲۴۰ ه.ق) سونلاریندا، روس شرقشناسی "سنکوسکی" نین ایسته گی و چار روسیه نین فیریلداقچی سیاسی و ادبی شخصیتی "گریایدوفون" تشبث ایله، روس اوردوسونون سرکرده سی "سوختلن" اردبیله قوشون گونده ریب، شرقین ان بؤیوک کتابخانالاریندان بیرسی اولان شیخ صفی الدین توربه سینده یئرلشن کتابخانانین تاسیز ال یازما کتابلارینی اله کئچیریب آت آرابالارینا یوکلہ یه ره ک تفلیسه گونده ردی. اوکتر انقلابیندان سونرا، او ده یرلی کتابلار مسکووا، سن پترزبورگ، تاشکند، باکی و سوویتین (شوروی) باشقا شهرلرینده موزه، کتابخانا و ال یازما انستیتولارینا وئریلدی... زحمتکشترین استشاریله آیاق اوستونده دوران کومونیزمین ییخیلماسی و بونولادا دیکتاتورلوقلا یؤنه دین سوویتین داغیلماسیندان سونرا، غربی لر، کئچمیشده سوویتلر بیرلیگی آدلانان امپراطورلوقون کتابخانالاریندا یئرلشن تاریخی و الیازما اثرلری اله کئچیرمگه جان آتیرلار. ۱۹۱۷ - اینجی ایلده ملی اعلان ائدیلمیش لنین آدینا کتابخانادا ساخلانیلان مقدس کتابلار آمریکالی صهونیستلری هوسلندیریب، بئله کی صهونیستلر او کتابلاری آلیب نیویورک دا یئرلشن یهودیلر کتابخاناسینا وئرمگه چالیشیرلار. ائله کی گۆرونور غربی لیلر بو دفعه بولاندیردیغلاری سودان بیر جوره یوخ! بلکه جور به جور بالیق لار توتماق مقصدینی گودورلر. منطقه اؤلکه لری نین بعضی لریده اونلارلا چین - چینه وئریب داغیلمیش سوویتلر بیرلیگینده یاشایان خلقلری سویماقدا دالی قالماماغا چابالایرلار. هر گون مطبوعات دان، رادیو و تلویزیادان غربی لرین، صهونیستلر ایله ال بیر اولوب مسلمان اورتا آسیا و قفقاز خلقلری نین اسکی (قدیم) و ده یرلی الیازما کتابلارینی اوردان - بوردان چنشدیلی (مختلف) یوللارلا توپلاییب، آپاردیغلارینی اوخویوب، ائشیدیریک. ائله بو ساحه ده بؤیوک تجربه یه صاحب اولان انگلیس لرین باکی موزه سی نین اوست قاتینی موقتی سفارت اوچون سئچمک لری تصادفی دئییل. بیلیمره م هاچانادک اونلارین بو ایشلرینه تاماشاچی قالاجاییق. گۆره سن مرحوم شاعرلریمیزین، عالیم لریمیزین، یازیچیلریمیزین اؤزون سؤزون قیساسی، اولو بابالاریمیزین روحلاری بیزدن راضی دیرلارمی؟ اونلارین عؤمور بویو، گنجه - گوندوز دئمه دن چالیشمالاری نین ثمره سی اولان و گلہ جک نسیل لره تاپشیریب کؤچدوکلری اثرلرین نجه اولدغو بارده فیکیرلشیریک می؟ گئچن ایل بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی (ب-م-ت = سازمان ملل متحد) نین علم، مدنیت و فرهنگ قورومو - یونسکو - چنشدیلی یوللار و ال لر وسیله سیله عضو اؤلکه لردن ائشیکه چیخاریلیمیش اسکی و الیازما کتابلاری صاحیبلرینه قایتاریلما سینا دایر بیر قرار قبول ائتدی، بونولادا عضو اؤلکه لردن بعضی لریده، یونسکونون حمایه سینه آرخالاناراق یوزلرله اسکی و الیازما کتاب و اثری اؤز خلقلرینه قایتارماغا نایل اولدولار. مطبوعاتدا گئده ن خبرلرده، بو جمله دن سعودی دولتی نین آدی چکیلیر. قاباقلار نفت وزیر ی اولموش "زکی یمانی" بو ایشه باخماق اوچون کابینه یانیندا بیر تشکیلات یاراتمیش. مرحوم عرب قلم صاحیبلری نین اون لارلا کتابی ایله بیرگه، مسلمان خلقلرین عربجه یازیلیمیش قدیم کتابلاریدا، اؤزگه خلقلرین کتابخانالاریندان آلینیب جده شهرینین مرکزی کتابخاناسینا وئرلیمیش دیر. پس ایراندا بو ساحه ده نه لر گۆرولور. مع الاسف گۆرولن ایشلر هئچ دئیہ بیلہ جگیمیز درجه ده آزدیر. شیخ صفی الدین توربه سیندن اوغورلانمیش کتابلار، الیمیزده ن چیخاریلان میراثیمیزین یالنیز بیر خیردا حیصه سی دیر.

یازی حاقیندا ایستک و گؤروش لری نیزی بیزیمله پایلاشین.
info@shafizadeh.net & shafizadeh_f@yahoo.com

- یازی نین عنوانی: ایتگین میراث
- یازیچی: صمد شفیع زاده
- امید زنجان نشریه سی ۱۳۷۳- آذر آی نین ۳۰